

Nr 16.

Ankom till riksdagens kansli den 4 april 1932 kl. 11 f. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckta motioner om Sveriges anslutning till den av Nationernas förbunds församling under dess nionde ordinarie möte förordade generalakten i dess helhet.

Uti de likalydande, till konstitutionsutskottet hänvisade motionerna nr 105 i första kammaren av herr *Hallin m. fl.* och nr 149 i andra kammaren av herr *Engberg m. fl.* har hemställts, »att riksdagen måtte medgiva Kungl. Maj:t att tillställa Nationernas förbunds generalsekreterare tilläggsförklaring av innehåll, att Sverige ansluter sig till den av Nationernas förbunds församling under dess nionde ordinarie möte i Genève i september 1928 till antagande förordade generalakt i dess helhet».

Generalakten är i officiell svensk översättning av den lydelse, bilaga till detta betänkande utvisar. (Se Bilaga.)

Till stöd för sin hemställan hava motionärerna anført bland annat följande:

»Övervägande skäl synas tala för att Sverige förbehållslöst ansluter sig till generalakten i dess helhet. Härigenom skulle icke blott den lucka, som vidlåder artikel 15 i Nationernas förbunds akt med dess bestämmelser om medling inför rådet av tvister, som icke hänskjutits till skiljedom, utfyllas, utan även rådsmedlingen såsom ett politiskt förlikningsförfarande även i sista hand undanskjutas för en opolitisk behandling av tvister, som leder till dessas definitiva slutande. En anslutning till även generalaktens bestämmelser synes därför stå i full överensstämmelse med de strävanden för ett utbyggande av den mellanfolkliga rättsordningen till allt fastare former, som Sverige städse efter måttet av sina krafter medverkat till inom Nationernas förbunds ram. Sverige skulle vidare härigenom på ett otvetydigt sätt ådagalägga en klar bekännelse till idén om fredlig lösning av alla mellanfolkliga tvister i förhållande till varje annan stat. Betydelsen av en dylik manifestation bör icke underskattas inför den snart sammanträdande nedrustningskonferensen, vid vilken en sammankoppling av frågan om rustningarnas nedskärning kan väntas komma att äga rum med skiljedoms- och säkerhetsfrågan.»

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motionerna.

Utskottet anser, att frågan om Sveriges biträdande av generalakten i dess helhet bör av Kungl. Maj:t tagas under övervägande, innan den kommer un-

der riksdagens prövning. Det är bland annat lämpligt, att det undersökes, huruvida i samband med ett dylikt biträdande förbehåll enligt 39 artikeln i akten böra förekomma.

Utskottet hemställer fördenskull,

att riksdagen i anledning av förevarande motioner måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t ville överväga, huruvida och under vilka förutsättningar ett biträdande för Sveriges del av kapitel III i generalakten bör äga rum, samt för riksdagen framlägga det förslag i ämnet, som därav kan föranledas.

Stockholm den 4 april 1932.

På konstitutionsutskottets vägnar:

C. A. REUTERSKIÖLD.

Närvarande: herrar *Reuterskiöld, Sävström, Strömberg, Thulin, David Bergström, greve Spens, G. W. Hansson, Sundberg, Vennerström, Valfrid Erikson, P. Sandström**, *Magnusson i Tumhult**, *Engberg, Gustafson i Kasenberg, Persson i Trången, Hallén, Lindmark, Olsson i Mora**, *Fast och Alströmer.*

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

*Bilaga.***Generalakt.***Översättning.***Kapitel I. — Om förlikning.***Artikel 1.*

Tvister av alla slag, som uppkomma mellan två eller flera till denna generalakt anslutna parter och som icke kunnat lösas på diplomatisk väg, skola, såvida icke förbehåll, som i art. 39 sägs, äger tillämpning, hänskjutas till förlikningsförfarande på sätt i detta kapitel avses.

Artikel 2.

De i föregående artikel avsedda tvister skola hänskjutas till en av parterna i målet tillsatt ständig eller särskild förlikningsnämnd.

Artikel 3.

En ständig förlikningsnämnd skall på därom av en fördragsslutande part till en annan framställd begäran tillsättas inom sex månader.

Artikel 4.

Där ej annorledes överenskommes mellan vederbörande parter, skall förlikningsnämnd tillsättas på följande sätt:

1. Nämnden skall bestå av fem medlemmar. Parterna utse vardera en, som kan väljas bland det egna landets medborgare. De tre återstående medlemmarna skola väljas gemensamt bland medborgare i någon tredje stat. Dessa sistnämnda skola sinsemellan vara av olika nationalitet och icke hava hemvist å de tvistande parternas områden eller vara i deras tjänst. Bland dessa skola parterna utse nämndens ordförande.

2. Medlemmarna i nämnden skola utses för en tid av tre år. De kunna återväljas. De gemensamt utsedda medlemmarna kunna under mandattiden ersättas med andra, om parterna överenskomma därom. Vardera parten kan å andra sidan alltid föranstalta om annan persons insättande i stället för den medlem, den själv utsett. Oaktat sådant utbyte skola medlemmarna i nämnden förbliva i funktion i och för slutförandet av pågående arbeten.

3. I händelse av uppkommen ledighet på grund av dödsfall, avgång eller annat förhinder skola, så snart ske kan, nya medlemmar utses i den ordning, som stadgats för tillsättandet.

Artikel 5.

Om då en tvist uppkommer, det icke finnes någon av de tvistande parterna utsedd ständig förlikningsnämnd, skall en särskild nämnd inom en tid av tre månader från det begäran därom framställts av den ena parten till den andra tillsättas i och för undersökning av tvisten. Medlemmarna skola tillsättas i enlighet med bestämmelserna i föregående artikel, för så vitt ej parterna annorlunda besluta.

Artikel 6.

1. Därest val av de medlemmar, som skola utses gemensamt, icke äger rum inom de i artiklarna 3 och 5 stadgade tider, skall verkställandet av erforderliga utnämningar anföras åt en av parterna gemensamt utsedd tredje makt eller, om parterna begära detta, åt fungerande ordföranden i Nationernas förbunds råd.

2. Om enighet ej uppnås om något av dessa förfaringssätt, skall vardera parten utse en annan stat och de sålunda utsedda staterna gemensamt verkställa utnämningarna.

3. Därest dessa båda stater icke kunnat enas inom en tid av tre månader, skall vardera av dem föreslå kandidater till det antal, som skall utses, och genom lottnings avgöras, vilka av de sålunda föreslagna kandidaterna skola utses.

Artikel 7.

1. Tvist anhängiggöres vid den ständiga förlikningsnämnden genom ansökan, som tillställs nämndens ordförande av båda parterna i förening eller, vid bristande samstämmighet, av endera parten.

2. Sådan ansökan skall jämte en kort sammanfattning av tvistens föremål innehålla en hemställan till nämnden att vidtaga alla de åtgärder, som kunna vara ägnade att leda till en förlikning.

3. Om ansökan ingives av endera parten ensam, skall denna part utan dröjsmål tillställa den andra parten meddelanden härom.

Artikel 8.

1. Inom loppet av två veckor, efter det att ena parten hänskjutit en tvist till en ständig förlikningsnämnd, må vardera av parterna för handläggningen av denna tvist ersätta den från dess sida fritt valda medlemmen med en person, som i den fråga tvisten gäller äger särskild sakkunskap.

2. Part, som begagnar sig av denna rätt, skall därom genast underrätta den andra parten; i dylikt fall äger denna att inom två veckor efter mottagandet av sådan underrättelse begagna sig av samma rättighet.

Artikel 9.

1. Förlikningsnämnden skall, där annan överenskommelse ej träffas mellan parterna, sammanträda å den plats, där Nationernas förbund har sitt säte, eller å annan plats, som bestämmes av ordföranden.

2. Nämnden må under alla förhållanden hos Nationernas förbunds generalsekreterare anhålla om dennes biträde.

Artikel 10.

Den ständiga förlikningsnämndens förhandlingar skola icke vara offentliga, med mindre nämnden med parternas samtycke så beslutar.

Artikel 11.

1. För så vitt icke annan överenskommelse träffas mellan parterna, skall förlikningsnämnden själv fastställa reglerna för förfarandet, som under alla förhållanden skall vara kontradiktoriskt. I fråga om undersökning skall nämnden, såvida den ej enhälligt annorlunda beslutar, ställa sig till efterrättelse bestämmelserna i avdelning III i Haagkonventionen av den 18 oktober 1907 om avgörandet på fredlig väg av internationella tvister.

2. Parterna skola inför förlikningsnämnden vara företrädde av ombud med uppgift att tjäna såsom mellanhand mellan parterna och nämnden. De må vidare biträdas av rådgivare och sakkunniga, som de i detta syfte utse, ävensom påkalla hörande av alla de personer, vilkas utsagor synas dem vara av värde.

3. Nämnden skall å sin sida äga befogethet att begära muntliga förklaringar av de båda parternas ombud, rådgivare och sakkunniga liksom av alla de personer, vilka den finner lämpligt att låta inkalla med deras respektive regeringars medgivande.

Artikel 12.

För så vitt icke annorlunda överenskommes mellan parterna, skall förlikningsnämnden fatta sina beslut med enkel röstövertikt och skall nämnden icke äga avgiva utlåtande över själva tvistefrågan, annat än om samtliga medlemmar äro närvarande.

Artikel 13.

Parterna förplikta sig att underlätta förlikningsnämndens verksamhet och särskilt att i största möjliga utsträckning tillhandahålla densamma alla erforderliga handlingar och upplysningar samt att begagna de medel, varöfver de förfoga, för att sätta nämnden i tillfälle att inom deras respektive områden och enligt deras lagstiftning instämma och höra vittnen eller sakkunniga samt begiva sig till ort och ställe.

Artikel 14.

1. Under den tid förlikningsnämndens förhandlingar pågå skall envar av dess medlemmar erhålla en ersättning, vars belopp fastställs genom överenskommelse mellan parterna, vilka båda skola gälda lika stor del därav.

2. De av nämndens verksamhet föranledda allmänna utgifterna skola fördelas enligt samma grund.

Artikel 15.

1. Förlikningsnämnden skall hava till uppgift att klarlägga de frågor, om vilka meningsskiljaktighet råder, att i detta syfte genom undersökningar eller på annat sätt införskaffa alla erforderliga upplysningar och att söka förlika parterna. Den må, efter sakens prövning, för parterna framlägga de förslag till tvistens lösning, den finner lämpliga, ävensom fastställa tid, inom vilken parterna äga att uttala sig.

2. Vid avslutande av sin verksamhet skall nämnden upprätta ett protokoll, vari alltefter omständigheterna fastslås antingen att överenskommelse uppnåtts mellan parterna samt, om anledning därtill föreligger, villkoren för denna överenskommelse, eller att parterna icke kunnat förlikas. I protokollet skall icke angivas, huruvida nämndens beslut fattats enhälligt eller med röstövertikt.

3. Med mindre parterna annorlunda överenskomma, skall nämndens verksamhet vara avslutad inom en tid av sex månader, räknat från den dag, då tvisten anhängiggjorts vid nämnden.

Artikel 16.

Nämndens protokoll skall utan uppskov bringas till parternas kännedom. På parterna ankommer att besluta om dess offentlighöörande.

Kapitel II. — Om rättsligt avgörande.*Artikel 17.*

Alla tvister, rörande vilka parterna bestrida varandra en rätt, skola — där ej förbehållen i art. 39 komma till tillämpning — för rättsligt avgörande underställas den fasta mellanfolkliga domstolen, för så vitt icke parterna, i enlighet med vad här nedan stadgas, överenskomma att hänskjuta ärendet till skiljedomstol. Det är överenskommet, att ovan avsedda tvister omfatta särskilt dem, som omnämnas i art. 36 av stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen.

Artikel 18.

Om parterna äro eniga om att hänskjuta de i föregående artikel avsedda tvister till en skiljedomstol, skola de upprätta ett skiljeavtal, i vilket de bestämma tvisteföremålet, valet av skiljedomare och det förfarande, som skall följas. Lider skiljeavtalet av bristande fullständighet, skola, i den mån så erfordras, bestämmelserna i Haagkonventionen av den 18 oktober 1907 om avgörandet på fredlig väg av internationella tvister tillämpas.

Skulle skiljeavtalet intet nämna i avseende å de grundsatser, som skola tillämpas av skiljedomarne, skall skiljedomstolen tillämpa de i art. 38 av stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen uppräknade grundsatserna.

Artikel 19.

Om parterna icke enas om det i föregående artikel avsedda skiljeavtal eller skiljedomare ej utses, skall vardera av parterna vara berättigad att efter tillkännagivande därom tre månader i förväg genom ansökan direkt hänskjuta tvisten till den fasta mellanfolkliga domstolen.

Artikel 20.

1. I fråga om sådana i art. 17 avsedda tvister, som uppstå mellan parter, vilka anslutit sig till stadgandena i detta kapitel, skall oavsett stadgandet i art. 1 gälla, att förlikningsförfarande äger rum, endast om parterna därom överenskomma.

2. Det obligatoriska förlikningsförfarandet förblir tillämpligt på sådana tvister, som till följd av förbehåll enligt art. 39 må hava undantagits endast från avgörande på rättslig väg.

3. Om förlikningsförfarande anlitas utan att förlikning kommit till stånd, äger ingendera parten hänskjuta tvisten till den fasta mellanfolkliga domstolen eller begära tillsättande av skiljedomstol jämlikt art. 18, förrän en tid av en månad, räknat från avslutandet av förlikningsnämndens verksamhet, förflutit.

Kapitel III. — Om skiljedom.*Artikel 21.*

Beträffande varje tvist av annan art än i art. 17 avses gälla, att därest samförstånd icke kunnat uppnås inom en månad efter det förlikningsnämnd, varom i kap. I förmåles, avslutat sin verksamhet och tvisten icke är underkastad förbehåll, som åsyftas i art. 39, den skall hänskjutas till skiljedomstol, vilken, så framt ej annat överenskommes mellan parterna, skall tillsättas på nedan angivna sätt.

Artikel 22.

Skiljedomstolen skall bestå av fem medlemmar. Bland dem utser vardera parten en, som må väljas bland det egna landets medborgare. De båda återstående skiljedomarna och skiljedomstolens ordförande skola utses gemensamt bland medborgare i någon tredje stat. Dessa sistnämnda personer skola sinsemellan vara av olika nationalitet och icke hava sitt hemvist på vederbörande parter område eller vara i deras tjänst.

Artikel 23.

1. Om val av medlemmar i skiljedomstolen icke äger rum inom en tid av tre månader från det den ena parten tillställt den andra begäran, att en skiljedomstol måtte tillsättas, skall verkställandet av erforderliga utnämningar anförtros åt en tredje stat, som gemensamt utses av parterna.

2. Om enighet härom ej uppnås, skall vardera parten utse en annan stat och de sålunda utsedda staterna gemensamt verkställa utnämningarna.

3. Därest inom en tid av tre månader de sålunda utsedda staterna icke kunnat ena sig, skola erforderliga utnämningar verkställas av presidenten i den fasta mellanfolkliga domstolen. Om denne är förhindrad eller om han är medborgare i ett av de länder, som äro parter, skola utnämningarna verkställas av vicepresidenten. Om denne är förhindrad eller medborgare i ett av de länder, som äro parter, skola utnämningarna verkställas av den äldste domstolsledamot, som icke är medborgare i något av dessa länder.

Artikel 24.

I händelse av uppkommen ledighet på grund av dödsfall, avgång eller annat förhinder skola, så snart ske kan, nya medlemmar utses i den ordning, som stadgats för tillsättandet.

Artikel 25.

Parterna skola uppgöra ett skiljeavtal, som bestämmer föremålet för tvisten och det förfarande, som skall följas.

Artikel 26.

Lider skiljeavtalet av bristande fullständighet i avseende å de i föregående artikel angivna ämnen, skola, i den mån så är erforderligt, bestämmelserna i Haagkonventionen av den 18 oktober 1907 om avgörandet på fredlig väg av internationella tvister tillämpas.

Artikel 27.

Har icke skiljeavtal slutits inom en tid av tre månader från det domstolen tillsatts, må tvisten hos denna anhängiggöras genom ansökan av endera av parterna.

Artikel 28.

I brist på föreskrifter i skiljeavtalet eller vid frånvaro av skiljeavtal skall domstolen tillämpa de grundsatser, som uppräknas i art. 38 av stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen. I den mån sådana rättsgrundsatser icke finnas, vilka äro tillämpliga på tvisten, skall domstolen döma ex aequo et bono.

Kapitel IV. — Allmänna bestämmelser.*Artikel 29.*

1. Tvister, för vilkas biläggande särskilt förfarande stadgats i andra mellan de tvistande parterna gällande avtal, skola avgöras i enlighet med bestämmelserna i dessa avtal.

2. Denna generalakt skall icke åstadkomma ändring i gällande överenskommelser, som för parterna föreskriva förlikningsförfarande eller, i avseende å skiljedom och rättsligt avgörande, förpliktelser, som säkerställa tvistens lösning. Om emellertid dessa överenskommelser endast föreskriva förlikningsförfarande, skola, efter det detta förfarande tillämpats utan resultat, denna generalakts bestämmelser om rättsligt avgörande eller skiljedom tillämpas, i den mån de tvistande parterna anslutit sig därtill.

Artikel 30.

Om endera av parterna underställer förlikningsnämnden en tvist, vilken den andra parten med stöd av mellan parterna gällande avtal hänskjutit till den fasta mellanfolkliga domstolen eller till en skiljedomstol, skall nämnden uppskjuta handläggningen av tvisten, till dess den mellanfolkliga domstolen eller skiljedomstolen utlåtit sig i behörighetsfrågan. Samma regel skall gälla, om ett ärende under pågående förlikningsförfarande hänskjutits till den mellanfolkliga domstolen eller skiljedomstol av endera av parterna.

Artikel 31.

1. Om tvisten rör en fråga, som enligt endera partens inre lagstiftning skall avgöras av dess egna domstolar eller administrativa myndigheter, kan denna part motsätta sig att tvisten göres till föremål för de olika förfaranden, varom stadgas i denna generalakt, innan inom skälig tid slutgiltigt utslag avkunnats av den behöriga myndigheten.

2. Den part, som i detta fall önskar anlita de i denna generalakt stadgade förfaranden, skall meddela den andra parten denna sin avsikt inom loppet av ett år, räknat från ovannämnda avgörande.

Artikel 32.

Därest i dom eller skiljedomslag förklaras, att av domstol eller annan myndighet, tillhörande den ena av de tvistande parterna, fattat beslut eller anbefalld åtgärd helt eller delvis strider mot den internationella rätten, och om denna parts grundlagar helt eller delvis omöjliggöra, att följderna av beslutet eller åtgärden upphävas, överenskomma parterna, att den part, som sålunda kommit till skada, genom domen eller skiljedomslaget skall tillerkännas skälig ersättning.

Artikel 33.

1. I alla de fall, då tvisten är föremål för skiljedom- eller rättsligt förfarande, särskilt om den fråga, angående vilken parterna tvista, är resultatet av åtgärder, som redan verkställts eller äro på väg att verkställas, skall den fasta mellanfolkliga domstolen i enlighet med art. 41 av dess stadga eller skiljedomstolen snarast möjligt angiva, vilka tillfälliga åtgärder böra vidtagas. De tvistande parterna skola vara förpliktade att ställa sig dessa anvisningar till efterrättelse.

2. Om tvisten anhängiggjorts hos förlikningsnämnd, äger denna anbefalla parterna de tillfälliga åtgärder, som den anser påkallade.

3. Parterna förplikta sig att avhålla sig från varje åtgärd, som kunde vara ägnad att hava en ogynnsam återverkan vare sig på verkställandet av dom eller skiljedomsutslag eller på de anordningar, som föreslås av förlikningsnämnd, och att i allmänhet ej skrida till någon handling av vad slag det vara må, som kunde vara ägnad att skärpa tvisten eller giva densamma ökad omfattning.

Artikel 34.

För den händelse tvist uppkommer mellan flera än två parter, som anslutit sig till denna generalakt, skola följande regler iakttagas vid tillämpningen av de i ovanstående bestämmelser angivna förfaringssätt.

a) I och för förlikningsförfarandet skall alltid tillsättas en särskild nämnd. Dess sammansättning skall vara beroende av om samtliga parter hava skilda intressen att bevaka eller om två eller flera bland dem skola göra gemensam sak.

I förstnämnda fall skall var och en av parterna utse en medlem av nämnden och parterna gemensamt bland medborgare tillhörande stater, som icke äro parter i tvisten, utse de övriga medlemmarna, vilkas antal alltid skall med en överstiga antalet av parterna särskilt utsedda medlemmar.

I sistnämnda fall skola de parter, som göra gemensam sak, enas om att gemensamt utse sin medlem av nämnden och tillsammans med den andra parten eller de andra parterna utse de medlemmar, vilka skola utses bland medborgare i utomstående stater.

I båda fallen skola parterna, för så vitt de icke annorlunda överenskomma, tillämpa femte och följande artiklar i denna generalakt, i den mån dessa äro förenliga med bestämmelserna i denna artikel.

b) I avseende å rättsligt förfarande skall stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen tillämpas.

c) I avseende å skiljedomsförfarande skall, då överenskommelse saknas mellan parterna angående skiljedomstolens sammansättning, var och en av dem, om fråga är om tvister, som omförmälas i art. 17, äga rätt att genom ansökan direkt underställa tvisten den fasta mellanfolkliga domstolen; i fråga om de i art. 21 avsedda tvister skola artiklarna 22 och följande här ovan tillämpas, dock att varje part, som har särskilt intresse att bevaka, skall utse en skiljedomare, skolande antalet särskilt av parterna utsedda skiljedomare alltid med en understiga antalet övriga skiljedomare.

Artikel 35.

1. Denna generalakt skall äga tillämpning mellan därtill anslutna parter, även om en tredje makt, vare sig den anslutit sig till generalakten eller icke, har ett intresse att bevaka i tvisten.

2. Vid förlikningsförfarande kunna parterna gemensamt inbjuda tredje makt.

Artikel 36.

1. Om vid rättsligt eller skiljedomsförfarande en tredje makt anser sig hava ett intresse av rättslig natur att bevaka, kan denna stat hos den fasta mellanfolkliga domstolen eller skiljedomstolen ansöka om rätt att inträda som mellankommande part.

2. Domstolen eller skiljedomstolen beslutar härom.

Artikel 37.

1. När fråga är om tolkning av ett avtal, till vilket förutom de tvistande parterna även andra stater anslutit sig, skall sekreteraren hos den fasta mel-

lanfolkliga domstolen eller skiljedomstolen ofördröjligen underrätta dessa stater.

2. Envar av dessa stater äger rätt att inträda som mellankommande part, och skall den i domen givna tolkningen vara bindande i avseende å stat, som beagnat sig av denna rättighet.

Artikel 38.

Anslutning till denna generalakt kan avse

A) antingen generalakten i dess helhet (kap. I, II, III och IV)

B) eller endast bestämmelserna rörande förlikning och rättsligt avgörande (kap. I och II) samt de allmänna bestämmelserna rörande dessa förfaranden (kap. IV)

C) eller endast bestämmelserna rörande förlikning (kap. I) samt de allmänna bestämmelserna rörande detta förfarande (kap. IV).

De fördragsslutande parterna må ej åberopa andra parters anslutning annat än i den mån de själva åtagit sig samma förpliktelser.

Artikel 39.

1. Oberoende av den i föregående artikel stadgade valfrihet må part vid anslutning till denna generalakt göra de i följande stycke uppräknade förbehåll. Sådana förbehåll måste anmälas samtidigt med anslutningen.

2. Dessa förbehåll kunna innebära, att från de i denna generalakt avsedda förfaranden undantagas:

a) tvister, som härleda sig från faktiska förhållanden, som ligga i tiden före vare sig anslutningen från den parts sida, som gör förbehållet, eller anslutningen från en annan parts sida, med vilken den förstnämnda må råka i tvist,

b) tvister berörande frågor, vilkas avgörande enligt internationell rätt tillhör staternas uteslutande behörighet,

c) tvister, som hänföra sig till vissa bestämda frågor eller speciella, tydligt angivna ämnen, såsom territoriella frågor, eller som tillhöra vissa väl avgränsade kategorier.

3. Om en av de tvistande parterna gjort ett förbehåll, kunna övriga parter gentemot den förstnämnda åberopa samma förbehåll.

4. De av parter, som anslutit sig till bestämmelserna i denna generalakt om rättsligt avgörande eller skiljedom, gjorda förbehåll skola icke anses omfatta förlikningsförfarande annat än om detta uttryckligen angivits.

Artikel 40.

Part, vars anslutning blott är partiell eller förbunden med förbehåll, kan när som helst genom en enkel förklaring vare sig öka räckvidden av sin anslutning eller helt eller delvis avstå från förbehållen.

Artikel 41.

Meningsskiljaktigheter rörande tolkningen eller tillämpningen av denna generalakt, däri inbegripna sådana, som beröra tvisternas karaktär eller räckvidden av eventuella förbehåll, skola underställas den fasta mellanfolkliga domstolen.

Artikel 42.

Denna generalakt, vars franska och engelska texter skola äga enahanda vitsord, skall dagtecknas den 26 september 1928.

Artikel 43.

1. Denna generalakt skall stå öppen för anslutning av varje statschef eller annan behörig myndighet i stat, som är medlem av Nationernas förbund, liksom också i de till förbundet icke anslutna stater, till vilka Nationernas förbunds råd i sådant syfte översänt avskrift av generalakten.

2. Anslutningshandlingarna ävensom de i art. 40 omnämnda tilläggsförklaringar skola tillställas Nationernas förbunds generalsekreterare, som skall lämna underrättelse om mottagandet därav till alla medlemmar av förbundet liksom också till de till förbundet icke anslutna stater, som avses i föregående stycke.

3. Genom generalsekreterarens försorg skola tre förteckningar upprättas betecknade med bokstäverna A, B och C och motsvarande de i art. 38 av denna generalakt avsedda tre olika former för anslutning, vari de fördragsslutande parternas anslutningar och tilläggsförklaringar skola angivas. Dessa förteckningar, i vilka alla förändringar skola upptagas, skola offentliggöras i generalsekreterarens årsrapport till Nationernas förbunds församling.

Artikel 44.

1. Denna generalakt skall träda i kraft å nittionde dagen efter det Nationernas förbunds generalsekreterare mottagit minst två fördragsslutande parters anslutning.

2. Varje anslutning, som sker efter det denna generalakt i enlighet med föregående stycke trätt i kraft, skall äga giltighet från och med den nittionde dagen efter dess mottagande av Nationernas förbunds generalsekreterare. Samma regel skall gälla i avseende å de i art. 40 avsedda, av parterna avgivna tilläggsförklaringar.

Artikel 45.

1. Denna generalakt skall gälla under fem år, räknat från dess ikraftträdande.

2. Den förblir i kraft under en ytterligare femårsperiod o. s. v. i vad angår till densamma anslutna parter, som icke senast sex månader före utgången av en sådan period uppsagt densamma.

3. Uppsägning skall ske medelst skriftlig anmälan till Nationernas förbunds generalsekreterare, som därom skall underrätta alla medlemmar av Nationernas förbund och de till förbundet icke anslutna stater, som avses i art. 43.

4. Uppsägning kan avse endast vissa delar av generalakten eller bestå i anmälandet av nya förbehåll.

5. Utan hinder av uppsägning från en till generalakten ansluten parts sida, vilken är inblandad i en tvist, skola förfaranden, som inletts före utgången av generalaktens giltighetstid, fortgå till deras normala slutförande.

Artikel 46.

Ett exemplar av denna generalakt skall, försedd med förbunds församlingens presidents och generalsekreterarens underskrifter, deponeras i sekretariatets arkiv; bestyrkt avskrift därav skall delgivas alla medlemmar av Nationernas förbund liksom de till förbundet icke anslutna stater, som utses av Nationernas förbunds råd.

Artikel 47.

Denna generalakt skall registreras av Nationernas förbunds generalsekreterare å dagen för dess ikraftträdande.